

Till fullmäktige i Sundbybergs stad

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige valda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelse och nämnder samt, som utsedda lekmannarevisorer, även verksamheten i stadens hel och delägda i.

Kommunstyrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisionen har lämnat synpunkter och påpekanden av olika karaktär, vilka skriftligen delgivits berörda nämnder och kommunstyrelsen. Revisionsföretaget EY har biträtt oss vid granskningen.

Måluppfyllelse och genomförande av uppdrag

Med utgångspunkt från fullmäktiges övergripande mål samt de mål och uppdrag som är nämnds- eller bolagsspecifika konstaterar revisionen att fullmäktiges mål i viss utsträckning inte uppfylls för verksamhetsåret 2023. Detta då kommunstyrelsen bedömer att 15 av 24 mål är helt uppfyllda.

Styrning och god ekonomisk hushållning

Revisionen konstaterar att kommunstyrelsen bedömer att målet om god ekonomisk hushållning uppnås för verksamhetsåret 2023, vilket inte var fallet 2022. För att nå en ekonomi i balans för 2023, på en övergripande nivå, har staden dock varit beroende av utdelningar från Sundbybergs Stadshus AB. Revisionens bedömning är att finansiering via utdelningar från stadens bolag inte är hållbart över tid. Vidare noteras att nämnderna sammantaget redovisar ett underskott uppgående till 32 mnkr för verksamhetsåret 2023. Vår bedömning är att kommunstyrelsen behöver vidta kraftfulla åtgärder för att nå målet om god ekonomisk hushållning som är långsiktigt hållbart. Detta med utgångspunkt från sin uppsiktsplikt och samordnande roll.

Under året har vi granskat om kommunstyrelsen samt styrelsen för SAVAB har en tillräcklig styrning för att säkerställa en ändamålsenlig VA-försörjning i förhållande till nuvarande och kommande behov, samt hurvida staden har en tillräcklig krisberedskap att hantera extraordinära händelser som till exempel bortfall av dricksvatten och översvämningar till följd av skyfall. Vår sammanfattande bedömning är att förutsättningen för att kommunstyrelsen och styrelsen för SAVAB ska kunna utöva tillräcklig styrning för att säkerställa en ändamålsenlig VA-försörjningen har förbättrats. Vi bedömer också att det till stora delar finns en tillräcklig krisberedskap att hantera extraordinära händelser som påverkar VA-försörjningen. Detta är positivt.

Under året har vi granskat om det inom staden finns en ändamålsenlig och effektiv process för lokalförsörjning ur ett kommunövergripande perspektiv. Vår övergripande bedömning är att det, trots vissa förbättringar i jämförelse med tidigare granskning, fortfarande finns brister i stadens lokalförsörjningsprocess. Vi ser ett behov av ett mer proaktivt arbetssätt som möjliggör välgrundade beslut för att framgent undvika ett för stort behov av tillfälliga lösningar. Vi bedömer att stadens strategier för att tillvarata stordriftsfördelar i kommunkoncernen fortsatt har flera förbättringsområden.

Revisionen har genomfört en granskning avseende IT-säkerhet rörande system centrala för den finansiella rapporteringen. Granskningen visar att kommunstyrelsen inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt en ändamålsenlig styrning, intern kontroll samt uppföljning fullt ut.

Vidare har revisionen följt upp två granskningar från år 2019 och 2020. Den första granskningen rör stadens nyttjande av statsbidrag och EU-bidrag. Den andra granskningen rör samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Av sammantaget åtta lämnade rekommendationer har sex åtgärdats och två rekommendationer har delvis åtgärdats. Revisionen ser positivt på de åtgärder som vidtagits rörande dessa två tidigare genomförda granskningar.

Ansvarsfrihet och godkännande av årsredovisning

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Sundbybergs stad delvis skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt sätt. Vi ser positivt på att kommunstyrelsen vidtagit tydliga åtgärder med anledning av revisionens granskning från år 2022 av projektet rörande Sundbybergs nya stadskärna och de brister som identifierades avseende den interna kontrollen samt de former som gällt för uppföljning och återrapportering.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Detta med utgångspunkt från det sakkunniga bitrådets yttrande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig, men med vissa noterade brister.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt. Detta då flertalet verksamhetsmål inte uppnåtts under året.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ. Vi tillstyrker också att stadens årsredovisning godkänns. Som underlag för vår bedömning åberopar vi revisionens lämnade rapporter.

Sundbyberg den 16 april 2024

Torbjörn Nylén

HansErik Salomonsson

Robert Ahl

Maritta Hellström

Kave Noori

Håkan Söderberg

Gary Aelius

Guillermo Aparicio Guillen

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

De sakkunnigas rapporter

Revisionsberättelser jämte granskningsrapporter från lekmanarevisorerna för Sundbybergs Stadshus AB, med dotterbolag samt Norrenergi AB

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

GARY AELIUS

Undertecknare 1

Serienummer: 76392699d1eb7ca3d7c8d73b03c75b19f935xxx

IP: 83.251.xxx.xxx

2024-04-16 14:35:53 UTC

KAVE NOORI

Undertecknare 1

Serienummer: 41f5fa4de10716f115f507689c2fdf423c23xxx

IP: 81.164.xxx.xxx

2024-04-16 14:46:37 UTC

Sten Tage Håkan Söderberg

Undertecknare 1

Serienummer: 0460190fe0106071725db0e888c47844ed07xxx

IP: 213.65.xxx.xxx

2024-04-16 14:50:51 UTC

ARVID TORBJÖRN NYLÉN

Undertecknare 1

Serienummer: 3c69ac7e1d1c8e59444072d919e115c815adxxx

IP: 194.103.xxx.xxx

2024-04-16 15:07:26 UTC

HANS ERIK SALOMONSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 85281cd8fc72bfe5deb18dae84adac8577d7xxx

IP: 90.129.xxx.xxx

2024-04-16 15:17:23 UTC

Robert Ahl

Undertecknare 1

Serienummer: 051a34627c304c150e067c39226322e6353xxx

IP: 90.129.xxx.xxx

2024-04-16 21:22:23 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

GUILLERMO APARICIO GUILLEN

Undertecknare 1

Serienummer: be1cf5ee13bad654ef6dd013ab1eba14c66e7xxx

IP: 80.72.xxx.xxx

2024-04-17 08:20:01 UTC

TERTTU MARITTA HELLSTRÖM

Undertecknare 1

Serienummer: 44160e3b6c05abc8c698b7359475b9b11269xxx

IP: 83.251.xxx.xxx

2024-04-17 13:26:07 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravet - Årsredovisning 2023

Sundbybergs stad

Bakgrund god ekonomisk hushållning

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- ▶ Budgeten ska enligt kommunallagen innehålla mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning (GEH).
- ▶ Dessa mål ska utvärderas i delårsrapport och i årsredovisning.
- ▶ Lag om kommunal bokföring och redovisning ställer från och med 2019 krav på att mål för god ekonomisk hushållning ska utvärderas även för bolagen med återkoppling till fullmäktige.
 - ▶ Kravet gäller årsredovisningar fram till och med 2023 men inte för årsredovisningar 2024 och framåt.

- ▶ EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat om:
 - ▶ Kommunen efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
 - ▶ Resultaten i årsredovisningen är förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning (GEH).

- ▶ Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning i revisionsberättelsen.

- ▶ Granskningen är avgränsad till kommunstyrelsen och 2023. Styrelsen är enligt KL 11 kap. 19 § ansvarig för upprättandet av årsredovisning. Granskningsåtgärderna genomförs i form av en översiktlig granskning och avgränsas till frågeställningarna om balanskrav och god ekonomisk hushållning.

1. Balanskravsresultat

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- Kommunens balanskravsresultat är 18 mnkr

Mnkr	Utfall 2023	Kommunstyrelsens bedömning
Årets resultat enligt resultaträkningen	33,4 mnkr	Kommunstyrelsen bedömer att balanskravsresultatet är uppfyllt.
Justeringar för realisationsvinster	-0,2 mnkr	
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-15,4 mnkr	Justering av samtliga realisationsvinster motsvarar -0,2 mnkr.*
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	17,8 mnkr	
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv (RUR)	-	För räkenskapsåret 2023 har inte resultatutjämningsreserven använts och medel till reserven har inte reserverats.
+Användande av medel från RUR	-	
Årets balanskravsresultat	18 mnkr	Balanskravsresultatet är lägre 2023 än föregående år (28,4 mnkr).

*Realisationsvinster som inte utgör del av den löpande verksamheten avräknas mot balanskravet.

2. Kommunens definition av GEH

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- ▶ Kommunfullmäktige har i budget för 2023 beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning genom följande mål för ekonomisk hushållbarhet:
 - ▶ Ersättningsinvesteringarna ska finansieras genom det utrymme som skapas av årets resultat och året avskrivningar (självfinansiering)
 - ▶ Nettoinvesteringar i nya tillgångar ska inte överstiga 450 mnkr årligen under en löpande 10-årsperiod

 - ▶ Kommunfullmäktige har beslutat om följande kriterier för vilken måluppfyllelse som krävs för att uppnå god ekonomisk hushållning:
 - ▶ Nettokostnadsandelen bör ligga under 98% sett över tiden
- ▶ EY noterar nedanstående
 - ▶ Bolagskoncernen inkluderas i beskrivning av stadens förutsättningar för att nå en god ekonomisk hushållning.

2. Kommunens uppföljning av GEH

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt totalt tjugofyra mål baserat på hållbarhetsperspektiven social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

- ▶ Kommunstyrelsen följer upp samtliga tjugofyra mål fastställda av kommunfullmäktig, totalt bedöms femton mål uppnås och nio mål delvis uppnås.
 - ▶ Tretton av tjugotvå verksamhetsmässiga målen (inklusive mål för social hållbarhet och miljömässig hållbarhet) bedöms av kommunstyrelsen uppnås.
 - ▶ Två av två finansiella mål bedöms av kommunstyrelsen uppnås.
- ▶ EYs bedömning
 - ▶ Flera av stadens mål inkluderar eller omfattar primärt kommunens bolag.
 - ▶ Det saknas tydliga mått för flera av verksamhetsmässiga målen, majoriteten av måluppfyllelsen jämförs mot föregående års resultat.
 - ▶ Redovisning av måluppfyllelse och bedömning presenteras tydligt för både verksamhetsmässiga mål och finansiella mål.

3. Kommunstyrelsens bedömning

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- ▶ Kommunstyrelsen bedömer att en god ekonomisk hushållning uppnås baserat på en utvärdering av finansiella mål och verksamhetsmål.

EYs bedömning

- ▶ Vår bedömning är att kommunstyrelsen tydligt presenterar måluppfyllelsen och bedömning för respektive finansiella mål och verksamhetsmässiga mål.
- ▶ Vår bedömning är dock att styrning och uppföljning av målen skulle kunna stärkas genom att upprätta mått för respektive verksamhetsmål.

4. Vår bedömning

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- ▶ Vår bedömning är att kommunen efterlever kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet samt efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- ▶ Vår bedömning är att utfallet är förenlig med de *finansiella* mål som fullmäktige fastställt.
- ▶ Vår bedömning är att utfallet är förenlig med de *verksamhetsmässiga* mål som fullmäktige fastställt.
- ▶ Vår samlade bedömning är att kommunen uppnår en god ekonomisk hushållning år 2023, men att det är allvarligt att inte samtliga mål uppfylls fullt ut.

5. Rekommendationer

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Överväga att fastställa tydliga mått, eller målindikatorer för verksamhetsmässiga mål i större utsträckning.

16 April 2024

Johan Perols, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory
ey.com

Sundbybergs kommun 2023

Granskning av årsbokslut/årsredovisning

Genomförd på uppdrag av revisorerna
16 april 2024

■ ■ ■
The better the question. The better the answer.
The better the world works.

EY
Building a better
working world

Agenda

- 01 Syfte och avgränsning
- 02 Sammanfattning
- 03 Iakttagelser från granskning av årsbokslutet
- 04 Summering av noterade avvikelser
- 05 Rekommendationer
- 06 Nyheter

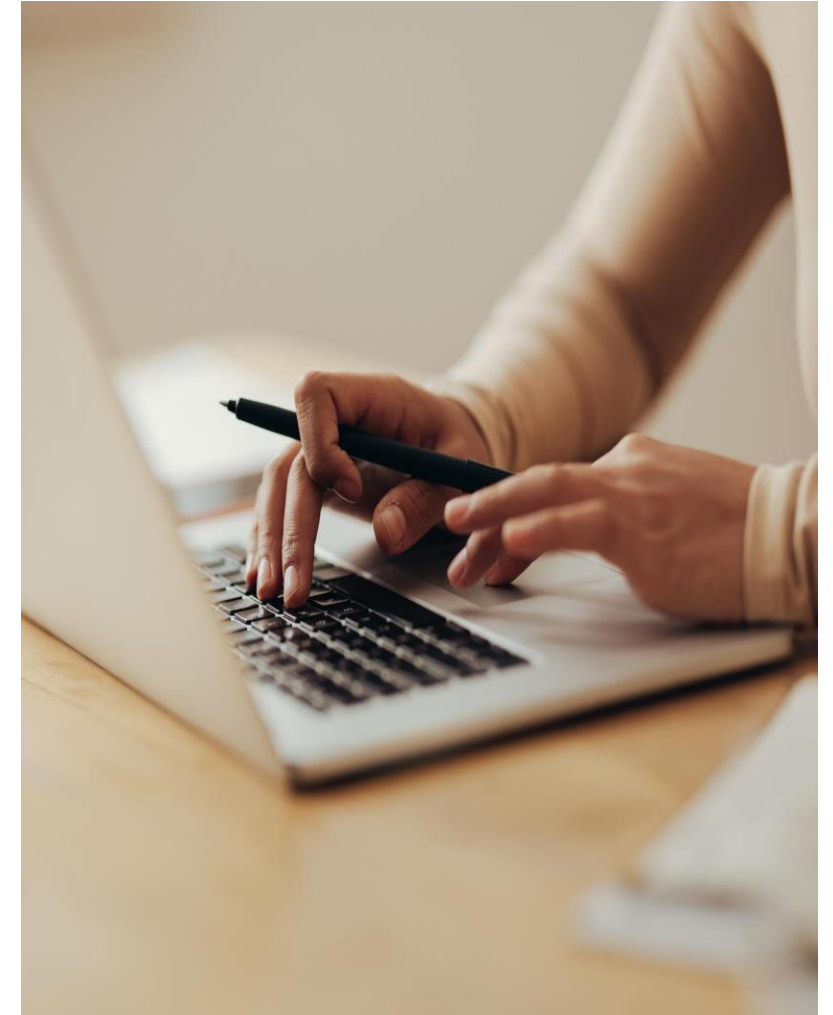
1. Syfte och avgränsning

Granskningens syfte:

- Bedöma om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och normering från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Förvaltningsberättelse och sammanställd redovisning granskas också i enlighet med KISA.

Utformning av revisionen i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision

- Revisionen är utformad för att vi ska kunna avge en granskningsrapport avseende årsredovisningen och de sammanställda räkenskaperna för räkenskapsåret 2023. I enlighet med god revisionssed har vi i vår revision bedömt den interna kontrollen kopplat till den finansiella rapporteringen för att kunna planera revisionen och bestämma utformning, tidpunkt och omfattning av specifika granskningsåtgärder. Omfattningen av vår granskning av den interna kontrollen varierar mellan olika enheter och våra noteringar täcker inte in alla eventuella svagheter i rutiner och intern kontroll.
- Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat de ekonomiska beslut som denne fattar med grund i de finansiella rapporterna. Bedömning av frågor som är väsentliga för användare av de finansiella rapporterna bygger på ett beaktande av vad som är gemensamma behov av finansiell information hos en användare som grupp. Den möjliga effekten av felaktigheter för vissa enskilda användare, vars behov kan variera stort, beaktas inte. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.
- Vi har i denna rapport sammanfattat väsentliga iakttagelser från vår revision t.o.m. dagens datum.

2. Sammanfattning

Genomfört arbete

- Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört vår granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för räkenskapsår 2023. Vi har granskat intern kontroll kopplat till processer och rutiner avseende finansiell rapportering och årsbokslutet. Granskningen omfattar kommunen, dotterbolagen och de sammanställda räkenskapernas resultat- och balansräkning, kassaflöde och noter.

Slutsats

- Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.
- Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.
- En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR
- Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR

	Tidplan	Dokumentation	Justeringar	Årsredovisning
Kommunen	●	●	●	●
Sammanställda räkenskaper	●	●	●	●

03

Årsbokslutsgranskning
laktagelser från vår granskning

3. Redovisnings- och revisionsfrågor inom årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Kommunens kommentar
Övergripande bedömning av årsredovisningen	<ul style="list-style-type: none">• Årsredovisningen innehåller i allt väsentligt de delar som LKBR (lag om kommunal bokföring och redovisning) och RKR (Rådet för kommunal redovisning) föreskriver.• Förvaltningsberättelsen kan kompletteras med ytterligare beskrivningar över:<ul style="list-style-type: none">• hur finansiella risker hanterats• uppföljning av fullmäktiges riktlinjer för förvaltningen av pensionsmedel• belopp för större investeringar• Detta bedöms ej som väsentliga avvikelser, men kan ses över till årsredovisningen för 2024.	
Granskning av annan information	<ul style="list-style-type: none">• Annan information är de delar av årsredovisningen som faller utanför förvaltningsberättelse, balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter.• Vi läser dessa delar för att avgöra huruvida denna information i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.• Sundbybergs Stads årsredovisning innehåller annan information på sidorna 1-64 och 91-100.• Vår genomläsning har inte föranlett några iakttagelser.	

3. Redovisnings- och revisionsfrågor inom årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Kommunens kommentar
Investeringsredovisning	<ul style="list-style-type: none">• Investeringsredovisningen bedöms i allt väsentligt vara upprättad i enlighet med LKBR, som anger att denna ska innehålla en samlad redovisning av kommunens eller regionens investeringsverksamhet.• Gällande de normerande delar som framgår av RKR R14, så bedöms investeringsredovisningen delvis vara upprättad i enlighet med denna:<ul style="list-style-type: none">• Investeringsredovisningen har utformats så att utfallen kan stämmas av mot Kommunfullmäktiges budget, beslutad 14 december 2022.• Årets utgifter uppgår till 282 mkr och stämmer inte riktigt mot kassaflödesanalysens Investeringar i materiella anläggningstillgångar (284 mkr). Enligt RKR R14 ska investeringsredovisningen summeras i kassaflödesrapportens poster; investering i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.• Enligt RKR R14 ska, i de fall beslut om anslagsförändring tagits under året, uppgift lämnas om till vilka belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats. Vi rekommenderar att investeringsredovisningen till årsredovisningen 2024 kompletteras med detta.• Stadens investeringsredovisning visar på att årets investeringar uppgår till 282,1 mkr i förhållande till budgeterade 450,7 mkr, dvs en avvikelse om 168,8 mkr. Den huvudsakliga anledningen till att utfall är lägre än budget är förskjutningar i projekt.	

3. Redovisnings- och revisionsfrågor inom årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Kommunens kommentar
Driftredovisning	<ul style="list-style-type: none">• Driftredovisningen bedöms i allt väsentligt vara upprättad i enlighet med LKBR, som anger att denna ska visa hur den löpande verksamhetens utfall förhåller sig till den budget som fastställts.• Stadens driftsredovisning visar att kommunstyrelsens samt Stadens nämnders (exkl finansförvaltningen) resultat totalt sett understiger budgeterat resultat med -32 mkr.• Bland överskott återfinns Social- och arbetsmarknadsnämnden (+10,6 mkr), Äldrenämnden (2,1 mkr) och Överförmyndarnämnden (0,7 mkr).• Bland underskott återfinns Stadsmiljö- och trafiknämnden (-17 mkr), Kommunstyrelsen (-15,8 mkr) och Förskolenämnden (-9,4 mkr)• Vi har stämt av:<ul style="list-style-type: none">• driftredovisningens budget mot framtagna av kommunfullmäktige beslutade budget och,• att nettokostnaderna enligt driftredovisningen överensstämmer med kommunens resultaträkning.• Vi noterar att beslutad budget av kommunfullmäktige innehåller en bedömning av förväntade intäkter och kostnader för nämnderna som inte stämmer med den internt beslutade budgeten för respektive nämnd. I årsredovisningen bör uppföljningen ske mot den av fullmäktige beslutade budgeten och inte mot nämndernas planer. Vi rekommenderar att detta ses över för att förtydliga fullmäktiges uppföljning av respektive nämnd.	

3. Redovisnings- och revisionsfrågor inom årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Kommunens kommentar
Medfinansiering av tunnelförläggningen av Mäljarbanan	<ul style="list-style-type: none">▶ Staden har tidigare ingått ett avtal med staten om medfinansiering av tunnelförläggningen av Mäljarbanan genom Centrala Sundbyberg med 771 mkr. Ingen likvid har ännu utbetalats. År 2018 bedömde staden att avtalet var så pass säkert att man enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning skulle börja kostnadsföra bidraget. Bidraget började då kostnadsföras med 1/25 per år. Vidare indexuppräknas beloppet årligen. Trafikverket har dock under 2023 stoppat/pausat projektet och meddelat att man tidigast startar arbetena 2028. Vidare har parterna gått in i förhandling om vilka belopp staden ska betala. Mot bakgrund av detta har kostnadsföringen av bidraget stoppats. Däremot sker indexuppräkning löpande.▶ Vår bedömning är att Sundbybergs stads agerande är rimligt mot bakgrund av osäkerheterna i avtalet kring medfinansieringens omfattning, samt att Trafikverket pausar projektet till minst 2028.	
Avsättningar	<ul style="list-style-type: none">• Kommunen redovisar inga övriga avsättningar utöver pensionsavsättningar (496 mkr) samt bidrag till infrastruktur per 2023-12-31.• Vi har ställt frågan till kommunen i samband med årsbokslutsgranskningen om det finns legala förpliktelser som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst, men ovissa till belopp eller den tidpunkt då den ska infrias.• Kommunen har uppgivit att dylika inte förekommer.	
Twister	<ul style="list-style-type: none">• Det förekommer en känd tvist per 2023-12-31.<ul style="list-style-type: none">• Sundbyberg har bokat upp en riskkostnad om 6,5 mkr för en eventuell befarad utbetalning till en friskola mot bakgrund att det kommunala gymnasiet har gått med underskott.	

3. Redovisnings- och revisionsfrågor inom årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Kommunens kommentar
RKR R5 Finansiell leasing	<ul style="list-style-type: none">Staden har enligt RKR R5 klassificerat finansiell leasing som lös och fast egendom. Vid årsbokslutet 2023 uppgick den beräknade leasingkulden till 1 072,2 mkr. Samtlig finansiell leasing är avtalsförhållanden med bolag inom kommunkoncern.Årets amorteringar uppgår till 60,3 mkr och årets ränta uppgår till 10,6 mkr varvid båda dessa är i linje mot föregående år.Vi bedömer att redovisningen av finansiell leasing i allt väsentligt är upprättad i enlighet med RKR R5. Vi granskningen har inga fel av väsentlig karaktär identifierats	
Sammanställda räkenskaper	<ul style="list-style-type: none">Staden upprättar en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för företag där kommunen har ett bestämmande eller ett väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår således hel- eller delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital.Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Vi har granskat gjorda koncernelimineringar stickprovvis samt analyserat förändringen mellan ingående och utgående eget kapitalKommunens innehav av aktier och andelar i dotterbolag finns i moderbolagen Sundbybergs Stadshus AB och det är således denna koncernredovisning som konsolideras in i kommunen genom Anpassningar som gjorts till LKBR samt RKR's rekommendationerVi bedömer att de sammanställda räkenskaperna i allt väsentligt är upprättade i enlighet med LKBR och RKR R16. Vid granskningen har inga fel av väsentlig karaktär identifierats.	

04

Summering av noterade avvikelser

$$\frac{\sqrt{D^2 + E^2 - 4F}}{2}$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{1}{g}}$$

$$f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{g}{1}}$$

$$I \left[\frac{d_1}{d_1 + d_2} \right] \left[\frac{N}{2(n-1)} \right]$$

Summering av noterade avvikelser

- Vi har inte identifierat några väsentliga avvikelser vid granskning av årsbokslutet, de sammanställda räkenskaperna eller årsredovisningen avseende räkenskapsår 2023.

05

Rekommendationer

4. Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer

Område	Rekommendation	Uppföljning	Kommunens kommentar
Sammanställd redovisning (Från 2016)	<ul style="list-style-type: none">➤ Staden rekommenderas att förstärka processen avseende den sammanställda redovisningen, dels avseende koncerninterna transaktioner, dels avseende notredovisning.➤ Staden har fortsatt inget eget system för koncernelimineringar eller notredovisningen, men har stärkt upp den sammanställda redovisningen med tydligare dokumenterade underlag vilket vi ser positivt på. För att ytterligare stärka processen kan ett system för koncernredovisning implementeras. Rekommendationen bedöms som delvis åtgärdad.	<ul style="list-style-type: none">➤ Inga förändringar har skett under 2023. Rekommendationen bedöms som delvis åtgärdad.	
Redovisning av bidrag för statlig infrastruktur (Från 2022)	<ul style="list-style-type: none">➤ Vi har i samband med vår granskning noterat att ingen skriftlig avstämning genomförts med motpart för avtalen kopplade till byggnationerna av Tvärbanan samt Nya Stadskärnan, huruvida uppbokade skulder överensstämmer med fordringar hos motparten. Till kommande räkenskapsår rekommenderar vi Staden att genomförs en avstämning med motpart på årlig basis.	<ul style="list-style-type: none">➤ Inga avstämningar har skett under 2023. Rekommendationen kvarstår.	

4. Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer

Område	Rekommendation	Uppföljning	Kommunens kommentar
Redovisningsprinciper (Från 2022)	<ul style="list-style-type: none">➤ Bland redovisningsprinciperna framgår att räntekostnader för investeringsprojekt över 10 mkr inom Stadhuskoncernen aktiverats. Denna princip gäller endast dotterbolaget Fastighets Förvaltaren AB. I den sammanställda redovisningen ska kommunens principer tillämpas. Dvs om kommunen inte har samma princip så ska justeringar göras i den sammanställda redovisningen för aktiverade räntor i Förvaltaren. Till kommande räkenskapsår rekommenderar vi Staden att tillämpa samma princip inom den sammanställda redovisningen.	<ul style="list-style-type: none">➤ Vid granskning av årsredovisningen för räkenskapsåret 2023 har principen borttagits från redovisningsprinciperna.➤ Rekommendation bedöms åtgärdad	
Redovisning av kundfordringar (Från 2022)	<ul style="list-style-type: none">➤ Det finns 12,3 mkr i förfallna kundfordringar till Bonava som har förfallit till stor del i april 2021. Dessa har inte redovisats som osäkra då Staden anser att det är troligt att de kommer få betalt. Staden bör vidta åtgärder för att få betalt för dessa.	<ul style="list-style-type: none">➤ Vid granskning av kundfordringar i årsbokslutet har vi noterat en ny kundfaktura avseende Bonava uppgående till 16,2 mkr. Denna faktura ställdes ut i december 2023 för att ersätta den tidigare fakturan från 2021. Vi är medvetna om att detta är en pågående tvist som håller på att lösas, men vi rekommenderar att Staden har fortsatt översyn av dessa.	

5. Rekommendationer årsbokslut 2023

Område	Rekommendation	Kommunens kommentar
Kassaflödesanalys	<ul style="list-style-type: none">➤ I kassaflödesanalysen återfinns förändring i övriga långfristiga skulder under investeringsverksamheten.➤ Vi rekommenderar att denna framgent flyttas till den löpande verksamheten för en mer rättvisande bild av Stadens kassaflöde.	
Redovisning av kundfordringar	<ul style="list-style-type: none">➤ Vi har noterat att det finns kundfakturor som förfallit innan 2023 och uppgår tillsammans till 10,7 mkr. Staden har gjort reservering för osäkra kundfordringar om 12,6 mkr per bokslut i förhållande till samtliga förfallna kundfakturor som uppgår till 14,7 mkr➤ Vi rekommenderar att utställda fakturor tidigare än 2023 ses över och gås igenom huruvida dessa kommer betalas, eller bör skrivas av.	
Pågående projekt	<ul style="list-style-type: none">➤ Pågående investeringsprojekt bör redovisas på separat rad i balansräkningen i årsredovisningen och också specificeras i separat not.➤ Vid årsbokslutet 2023 finns det 139 olika konton för pågående projekt i ekonomisystemet och antalet pågående projekt uppgår till 100. Den stora mängden pågående projekt och redovisningen av dessa gör att de pågående projekten är svåröverskådliga.➤ Det är av vikt att löpande genomgångar sker av alla projekt för att säkerställa att inga projekt missas att aktiveras i tid, samt att bokföring sker på rätt projektkod. Rutiner och intern kontroll kring avstämning av projekten bör förstärkas.	

06

Nyheter

5. Nyheter från Rådet för Kommunal redovisning

RKR:s rekommendationer gäller för kommuner och regioner enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). RKR R2 Intäkter ska tillämpas vid redovisning av intäkter från avgifter, gåvor, ersättningar, försäljningar, skatter och bidrag.

Uppdateringen av rekommendationen innehåller, förtydliganden, följdändringar med anledning av genomförda ändringar i RKR R5 Leasing.

Uppdateringen av RKR R14 Drift- och Investeringsredovisning innehåller jämfört med tidigare version ett tydligare krav på att rapporterna ska kunna kopplas till årsredovisningens övriga delar.

Ändringarna gäller från och med räkenskapsåret 2023.

Ändrade restriktioner för statsbidrag från Socialstyrelsen
Socialstyrelsen har gjort en ny tolkning av Regeringens beslut 2021-05-27, S2021/04601 (delvis) och Finansutskottets betänkande 2020/21:FiU46. Den nya tolkningen innebär ändrade restriktioner avseende följande statsbidrag:

- Minskad andel timanställda inom vård och omsorg om äldre. Detta bidrag ska successivt intäktsredovisas med en jämn fördelning från och med juli 2023 till och med december 2024.
- Utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden. Det garanterade grundbeloppet ska intäktsredovisas med en jämn fördelning från och med januari 2023 till och med december 2024. Skillnaden mellan grundbeloppet och totalt tilldelade medel enligt Socialstyrelsens beslut intäktsredovisas från och med det att Socialstyrelsen meddelat beloppet (juni 2023) till och med december 2024.

Båda bidragen klassificeras som generella i den externa redovisningen.

Uppdatering av RKR R16 Sammanställda räkenskaper avseende att man vid koncernintern leasing "[när kommunen leasar ett objekt från ett kommunalt bolag]" kan likställa leasingobjektets verkliga värde med objektets bokförda värde i bolaget, förutsatt att redovisning och värdering i bolaget skett i enlighet med BFNR 2012:1." Denna förenklingsregel går emellertid inte att använda i alla situationer. Lagstiftningens krav om rättvisande bild (LKBR 4:3) är överordnad normeringen.

Ändringarna gäller från och med räkenskapsår 2024 men tidigare tillämpning uppmuntras.

EY | Building a better working world

EY exists to build a better working world, helping to create long-term value for clients, people and society and build trust in the capital markets. Enabled by data and technology, diverse EY teams in over

150 countries provide trust through assurance and help clients grow, transform and operate. Working across assurance, consulting, law, strategy, tax and transactions, EY teams ask better questions to find new answers for the complex issues facing our world today.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity.

© 2024 Ernst & Young AB.
All Rights Reserved.

ey.com/se

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Sundbybergs Kommun (org.nr 212000-0175)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sundbybergs Kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2023-01-01-2023-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till kommunens förtroendevalda revisorer 2024-04-16.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalande

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Sundbybergs Kommun för år 2023-01-01-2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 1-5 samt 95-101. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision, för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga biträdets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Stockholm den dag som framgår av elektronisk underskrift

Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Ansvarigt sakkunnigt biträde

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

MIKAEL SJÖLANDER

Ansvarigt sakkunnigt biträde

Serienummer: 166ed5dc41e99d59cee8aea24411d11636afxxx

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-04-17 19:23:39 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>